

מראי מקומות - מועד קטן

ז:

א. ומר סבר לטהרו או לטמאו כתי

ולא פי' הגמ' איך יפרש ר"מ פסוק זה. וכ' התוס' הרא"ש, שדר"מ סבר דלאו דוקא לטהרו או לטמאו, אלא אי בעי שתיק, א"נ שתיקתו היא טומאתו וקאי בהסגר (כלומר, דגם ע"י שתיקתו הוי קיום של לטמאו ממש, דהא ע"י שתיקתו הוא נשאר בהסגר).

ב. מר סבר צוותא דעלמא עדיפא לי,

ומר סבר צוותא דאשתו עדיפא לי

הק' בהערות להגרי"ש, הא לכא' זה תלוי בדעתו של כל א' וא', ואיך שייך לקבוע בזה דין כללי. וכ' דלכא' מוכח דס"ל לרבי דאזלי' בתר רובא דעלמא, ולא אזלי' בתר כאו"א.

ג. דנתי לפני רבי, לימדתנו רבינו, יותם לא

הי' לו לעוזהו אלא בימי חלוטו וכו'

כ' הריטב"א, דלפי ריב"י דאכן ס"ל דמוחלט אסור בתשמיש המטה, איך מיישבין קו' זו, הא ודאי לא ניחא לן למימר דס"ל שהיתה הורתו באיסור עשה ובפסול יוחסין, שא"כ לא היו ממליכין אותו. וע"כ הוא סובר דבזמן א' מלכו ירבעם ועוזי', ולא קדמו זה לזה כלום [וע"ש החשבון, דאם עוזי' מלך אחר תחלת מלכות ירבעם, ע"כ היתה הורתו כשאביו הי' מצורע, ולכן מוכרחין לומר לפי ריב"י דאינו כן, אלא שנולד כבר קודם שהתחילה צרעתו של יותם, ע"ש באריכות].

ד. למימרא דבכהן תליא מילתא

כ' הקרן אורה דמדברי המשנה למלך שהבאנו לעיל מבואר דס"ל דקו' הגמ' היא מנ"ל דבכהן תליא מילתא כלל, דלמא טומאת נגעים הויא כמו שאר טומאות, וטמא מאליו, והכהן רק מברר הטומאה, אבל אין החפצא של הטומאה תלוי באמירת הכהן. אבל הקר"א עצמו פי' באו"א, דקו' הגמ' היא מנ"ל דבכהן תליא מילתא, דהיינו והרשות בידו שלא לראות תיכף כשנולד הנגע, בין לטמאה ובין לטהרה.

ה. מכאן אמרו חתן שנולד בו נגע,

נותנין לו כל ז' ימי המשתה

ע' בפני יהושע (קונט' אחרון לכתובות, אות ח'), שהק' מכאן על מש"כ הרא"ש שם דרק יום א' של ז' ימי המשתה הוא מן התורה, דהא מסקינן כאן דדבר הרשות איכא בינייהו, דהיינו דר"י ס"ל דאין מונעין מלראות הנגע משום דבר הרשות. וק', דהא לפי הרא"ש הוי שאר ימי המשתה דבר הרשות, וא"כ למה אינו מחוייב לראותו. ותי' בהערות להגרי"ש דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בשב ולא תעשה. אבל הק' על הרא"ש, דאם ז' ימי המשתה מדרבנן הם, א"כ הו"ל להביא הא דרגל, שהוא דאורייתא, קודם הא דז' ימי המשתה, דמדרבנן נינהו, וצ"ע.